

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE**

OP.6401.351.2025.KW

Kraków, 20 listopada 2025 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 2 i ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, 1940, z 2025 r. poz. 884) oraz § 6 ust. 1 pkt 9, § 6 ust. 3 oraz § 10 pkt 4 lit. h rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), a także art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572, z 2025 r. poz. 769), po rozpatrzeniu wniosku Muzeum Historycznego Miasta Krakowa (Muzeum Krakowa), Rynek Główny 35, 31-011 Kraków, reprezentowanego przez pełnomocnika Pana Piotra Tumidajskiego, z 29 sierpnia 2025 r. (data wpływu: 11 września 2025 r.), uzupełnionego ostatecznie 29 września 2025 r. w sprawie wydania zezwolenia na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do zwierząt objętych ochroną gatunkową,

I. ZEZWALAM Muzeum Historycznemu Miasta Krakowa (Muzeum Krakowa), Rynek Główny 35, 31-011 Kraków, na umyślne uniemożliwianie dostępu do schronień jerzyka (*Apus apus*) (dotyczy około 30-40 par) występujących w obrębie Barbakanu w Krakowie (ul. Basztowa, działka nr 30, obręb 0001, jednostka ewidencyjna Śródmieście) oraz na umyślne płoszenie lub niepokojenie w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych ww. gatunku w związku z zaplanowanym remontem konserwatorskim Barbakanu w Krakowie.

II. Zezwolenie jest ważne do 31 grudnia 2029 r., pod następującymi warunkami:

1. Prace w obrębie Barbakanu w Krakowie, należy prowadzić **pod ścisłym nadzorem i według wskazań ornitologa**, w taki sposób, aby nie wpływały negatywnie na gnieźdzące się lub przebywające w obrębie budynku ptaki.
2. Przed przystąpieniem do prac remontowych należy, w terminie od 16 października roku poprzedzającego remont, do końca lutego roku, w którym prace te będą realizowane, wykonać zabezpieczenie przed dostępem ptaków do miejsc mogących stanowić ich siedlisko (maculców oraz innych otworów i szczelin). Sposób wykonania zabezpieczenia opisano w pkt. II.3 niniejszej decyzji. W danym roku, zabezpieczona może być tylko ta część obiektu, która będzie remontowana w danym roku. Pozostałe ściany/fragmenty ścian (nieprzewidziane do remontu w danym roku) mają pozostać dostępne dla ptaków.
3. Uniemożliwianie dostępu do schronień będzie związane z obecnością osiatkowanych rusztowań. Po zainstalowaniu rusztowań obejmujących dany

fragment ściany z maculcami, należy założyć na rusztowanie szczelną siatkę, tak aby jerzyki, po przylocie z miejsc zimowania, nie mogły przedostać się przez nią do dotychczas zajmowanych nisz. W trakcie wykonywania prac remontowych, należy regularnie kontrolować stan i szczelność zabezpieczeń (w szczególności w okresie lęgowym jerzyków), a w razie stwierdzenia uszkodzeń siatki, niezwłocznie naprawić ją. Podczas kontroli zabezpieczeń wymagana jest obecność ornitologa. Dopuszcza się zastosowanie innego rodzaju zabezpieczenia siedlisk przed dostępem ptaków, jeżeli będzie bezpieczny dla ptaków i zostanie zaakceptowany przez sprawującego nadzór ornitologa.

4. Po zakończonym remoncie, otwory maculcowe (za wyjątkiem otworów dostępnych z poziomu zwiedzania – znajdujących się w zasięgu rąk zwiedzających), mają pozostać drożne, co umożliwi jerzykom późniejsze wykorzystywanie przestrzeni znajdującej się w ich wnętrzu. W tym celu należy tak dopasować cegłę umieszczoną w otworze, żeby zapewnić ptakom otwór wlotowy o następujących wymiarach: o szerokości do około 4-6 cm i o wysokości ok. 6 cm lub więcej. Cegłę umieszczoną w otworze należy dopasować (skrócić) w taki sposób, aby zapewnić ptakom możliwie jak największą przestrzeń znajdującą się za cegłą. Nie należy pozostawiać otworów całkowicie otwartych, gdyż w takiej formie staną się bezużyteczne dla jerzyków, ponadto mogłoby to skutkować zajęciem ich przez gołębie.
5. Umyślne płoszenie lub niepokojenie będzie związane wyłącznie z prowadzonymi w obrębie budynku pracami remontowymi.

III. Zobowiązuję Wnioskodawcę do przedkładania Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Krakowie sprawozdań w zakresie wykorzystania niniejszego zezwolenia w terminie: do 15 stycznia w latach 2026-2030 r. – z czynności zrealizowanych w roku poprzedzającym rok sprawozdawczy. Sprawozdania powinny zawierać szczegółowy opis wykonywanych czynności (w tym m.in. informacje o zastosowanym zabezpieczeniu, opracowaniu odpowiednich otworów wlotowych i przestrzeni w maculcach dla jerzyków oraz ich ilości), wskazanie terminów, dokumentację fotograficzną, nazwisko osoby prowadzącej nadzór ornitologiczny, uwagi/notatki ornitologa sporządzone w ramach prowadzonego nadzoru ornitologicznego. W przypadku niewykonania zaplanowanych prac remontowych w danym roku, należy poinformować Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie o niewykorzystaniu zezwolenia.

UZASADNIENIE

Pan Piotr Tumidajski, będący pełnomocnikiem Muzeum Historycznego Miasta Krakowa (Muzeum Krakowa), Rynek Główny 35, 31-011 Kraków, zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z wnioskiem z 29 sierpnia 2025 r. (data wpływu: 11 września 2025 r.) o wydanie zezwolenia na umyślne uniemożliwianie dostępu do schronień

jerzyka (*Apus apus*) występujących w obrębie Barbakanu w Krakowie oraz umyślne płoszenie lub niepokojenie ww. gatunku, w związku z zaplanowanym remontem konserwatorskim. Wnioskodawca podał, że w ramach przeciwdziałania niszczenia siedlisk oraz płoszenia gatunków chronionych (jerzyków), obszary Barbakanu planowane do objęcia w danych roku pracami konserwatorskimi zostaną szczelnie zabezpieczone siatkami (montaż w okresie poprzedzającym ich przylot) tak, aby uniemożliwić gniazdowanie. W przypadku planowanego przedłużenia prac, osiatkowanie zostanie pozostawione również na następny sezon lęgowy. Dodatkowo inwestycja będzie etapowana (obszarowo), co ma na celu pozostawienie części elewacji z dostępem do siedlisk (nie zakłada się całkowitego ograniczenia powierzchni elewacji). Do wniosku załączono także „Ocenę możliwości prowadzenia prac remontowych budynku Barbakanu w Krakowie z uwzględnieniem potrzeb gniazdujących w nim ptaków ze szczególnym uwzględnieniem jerzyków”, autorstwa Pana Bartosza Skrzypczaka, z której wynika, że w obrębie Barbakanu licznie występują potencjalne (z uwagi na termin wykonywania kontroli) miejsca gniazdowania ptaków. W postaci szczelin w rejonie poszycia dachowego oraz wszelkiego rodzaju szczelin w elewacji.

Pismem znak: OP.6401.351.2025.KW z 19 września 2025 r., Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie, wezwał Wnioskodawcę do przedłożenia oryginału lub urzędowo poświadczanego odpisu pełnomocnictwa, weryfikację zaznaczonych we wniosku czynności, od których wnioskodawca wnioskuje o odstępstwo oraz o wskazanie przyjętej technologii prac konserwatorskich (w szczególności dotyczącej konserwacji elewacji), uniemożliwiającej ich wykonanie poza okresem lęgowym jerzyków czyli w okresie jesieni.

Wniosek uzupełniono w dniach 22 i 29 września 2025 r. Z informacji przedstawionych przez Wnioskodawcę wynika, że prace konserwatorskie nie są możliwe do prowadzenia w temperaturach jesienno-zimowych z uwagi na rodzaj stosowanej technologii (uzupełnianie i naprawa spoin, wątku ceglanego, kamiennego, hydrofobizacja, impregnacja drewna). W większości stosowanych preparatów i związków chemicznych stosowanych do tych podane są minimalne temperatury stosowania $t > 5^{\circ}\text{C}$ oraz niewskazane jest przeprowadzanie ich w sezonie o zwiększonej wilgotności powietrza. Również sama temperatura bezpośrednio po wykonanych pracach (pomiędzy dniami – nocą), w żadnym wypadku nie może spadać poniżej 0°C . Również z przyczyn samych prac wykwalifikowanych konserwatorów dzieł sztuki – precyzja operowania narzędziami i urządzeniami służącymi do konserwacji substancji zabytkowej wskazanym jest aby temperatura nie była niższa niż 10°C .

Jerzyk (*Apus apus*) podlega ochronie ścisłej na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. W stosunku do tego gatunku obowiązują zakazy określone w § 6 ust. 1 tego rozporządzenia, w tym zakaz umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień oraz ujęty w § 6 ust 3 zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych.

Zgodnie z § 10 pkt 4 lit. h ww. rozporządzenia, sposoby ochrony gatunków dziko występujących zwierząt, polegają m.in. na dostosowaniu terminów i sposobów wykonywania prac budowlanych tak, aby zminimalizować ich wpływ na biologię zwierząt i ich siedliska.

Zgodnie z art. 56. ust. 2 pkt 2 oraz ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska może, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, zezwolić na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków zwierząt objętych ochroną ścisłą, polegających na umyślnym uniemożliwianiu dostępu do schronień, jeżeli nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt oraz leżą w interesie zdrowia ludzi.

W toku postępowania uznano, że w tym przypadku brak jest rozwiązań alternatywnych, gdyż wykonanie prac remontowych elewacji Barbakanu, ze względu na przyjętą technologię oraz wymagany termin, nie jest możliwe bez umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień jerzyków. Ponadto ze względu na fakt, że prace będą wykonywane w okresie pokrywającym się częściowo z okresem lęgowym jerzyków, może dojść do ich niepokojenia, w sytuacji gdy sąsiedztwie remontowanego fragmentu elewacji, jerzyki przystąpią do lęgów.

Po przeanalizowaniu wniosku uznano, że prace remontowe na ww. obiekcie, nie będą szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji jerzyków, po zastosowaniu działań minimalizujących określonych w sentencji niniejszej decyzji. Nie dojdzie do zniszczenia siedlisk, a jedynie do czasowego uniemożliwiania dostępu do schronień jerzyków. Przyjęty etapowany sposób realizacji zadania umożliwi jerzykom korzystanie z siedlisk lęgowych w części elewacji, która nie będzie objęta pracami konserwatorskimi w danym roku. Dodatkowo, montaż rusztowań zostały zaplanowane wcześniej niż daty przylotów jerzyków do Polski, a ich demontaż odbędzie się już po wylocie jerzyków, co ma na celu ochronę osobników przed ewentualnym płoszeniem. Planowane działania będą realizowane pod nadzorem ornitologicznym i zgodnie z zaleceniami i ustaleniami dotyczącymi ochrony jerzyków i ich siedlisk. Docelowo otwory maculcowe po zakończeniu remontu będą dostępne dla jerzyków.

Mając na uwadze zapisy § 10 pkt 4 lit. h rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt tj. określające sposoby ochrony gatunków dziko występujących zwierząt, w niniejszym zezwoleniu wskazano warunki prowadzenia przedmiotowych czynności. Prace będą prowadzone pod ścisłym nadzorem i według wskazań ornitologa, co eliminuje ich negatywne oddziaływanie na przebywające w obrębie budynku ptaki.

Czynności, na które zezwala niniejsza decyzja wykonywane są w ramach prac remontowych, mających na celu m.in. zabezpieczenie elewacji przed dalszą destrukcją, mogącą skutkować zwiększeniem zagrożenia dla zdrowia i życia przechodniów. Tym samym

uznano, że wykonywane czynności leżą w interesie zdrowia ludzi. Spełnione są, zatem przesłanki określone w art. 56 ust. 4 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody.

Obowiązek złożenia informacji o wykorzystaniu niniejszego zezwolenia wynika z art. 56 ust. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Od decyzji niniejszej przysługuje odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w terminie 14 dni od daty jej otrzymania za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie (ul. Mogilska 25, 31-542 Kraków).

Zgodnie z art. 127 a § 1 i § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Niniejsza decyzja na podstawie art. 130 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, gdy jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie może dokonywać kontroli spełniania przez Wnioskodawcę warunków w nim określonych, a także cofnąć zezwolenie, jeżeli warunki te nie są spełnione (art. 56 ust. 7a oraz ust. 7j ustawy o ochronie przyrody).

**z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Krakowie
Regionalny Konserwator Przyrody**

Mariusz Skwara
/podpis elektroniczny/

Zwolniono z opłaty skarbowej za wydanie zezwolenia zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1154).

Otrzymują:

1. Wnioskodawca.
2. OP-I a/a.

INFORMACJA W ZAKRESIE PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

Uprzejmie informujemy, że:

1. administratorem danych osobowych jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska z siedzibą w Krakowie ul. Mogilska 25, 31-542 Kraków tel.: 12 61 98 120;
2. dane kontaktowe inspektora ochrony danych osobowych: iod.krakow@rdos.gov.pl;
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji zadań związanych z ochroną gatunkową – na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c), e) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) w związku z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody;
4. dane osobowe są udostępniane następującym kategoriom odbiorców:
 - podmiotom upoważnionym do ich otrzymania na mocy przepisów prawa,
 - podmiotom serwisującym i obsługującym nasze systemy informatyczne;
5. dane osobowe będą przechowywane przez okres wynikający z Jednolitego Rzeczonego Wykazu Akt Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska tj: wieczyście.
6. osobie, której dane dotyczą przysługuje prawo do żądania od administratora dostępu do danych osobowych, ich sprostowania lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa;
7. podanie danych jest wymogiem ustawowym wynikającym z Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody. Konsekwencje nie podania danych osobowych określa ustawa o ochronie przyrody.
8. Administrator nie przetwarza danych osobowych w sposób zautomatyzowany, w tym dane osobowe nie podlegają profilowaniu.

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	249537.973167.1340177
Nazwa dokumentu	Zezwolenie na umyślne uniemożliwianie dostępu do schronień jerzyka remont konserwatorski Barbakanu.pdf
Tytuł dokumentu	Zezwolenie na umyślne uniemożliwianie dostępu do schronień jerzyka remont konserwatorski Barbakanu
Sygnatura dokumentu	OP.6401.351.2025
Data dokumentu	2025-11-20
Skrót dokumentu	C00B6300C5A4B44E5DC0713A0B9D4800FA69AAC5
Wersja dokumentu	1.3
Data podpisu	2025-11-20 07:30:29
Podpisane przez	Mariusz Skwara Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie Regionalny Konserwator Przyrody
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.128.146.146.

Data wydruku: 2025-11-20

Autor wydruku: Wieczorek Karolina (Starszy specjalista)

REGIONALNA DYREKCJA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Krakowie
31-542 Kraków, ul. Mogilska 25
NIP 6762387006 REGON 120803536

Wobec zrzeczenia się prawa do
wniesienia odwołania, niniejsza decyzja
stała się ostateczna i prawomocna
z dniem 20.11.2025r.
i podlega wykonaniu.
Kraków, dnia 20.11.2025r.

STARSZY SPECJALISTA

mgr inż. Karolina Wieczorek

